

SABİT PROTETİK TEDAVİDE, GÖVDE TASARIMI -

Dr.Mustafa ZORTUK

Köprü gövdeleri ***fonksiyon, estetik, temizleme kolaylığı, dişsiz bölgedeki sağlıklı dokunun korunması*** göz önüne alınarak planlanmalıdır.

Kaybedilen dişin tam anlamı ile yerine konulabilmesi biyolojik faktörler ile birlikte dayanıklılık için mekanik faktörler, görünüm için estetik faktörlerle iç içe olmalıdır.

Sabit protetik diş tedavisi uygulamalarında gövdenin biyolojik dokularla olan uyumu ve formu, restorasyonun uzun dönem başarısı açısından önemlidir.

Destek kronlara bağlanan gövde kaybedilen dişin veya dişlerin yerini alırken şu özelliklere sahip olmalıdır;

- Doku yüzeyinde ve destek diş etrafında plak kontrolünü yapabilmek için çok iyi planlanmalı ve kontürlenmelidir,
- Doku stümülasyonunu sağlayarak ağız dokularının sağlığını ve rahatını devam ettirecek şekilde yapılmalıdır,
- Dönme momenti ve kuvvet kolunu azaltmak üzere değiştirilse bile fonksiyona katkıda bulunmalıdır.

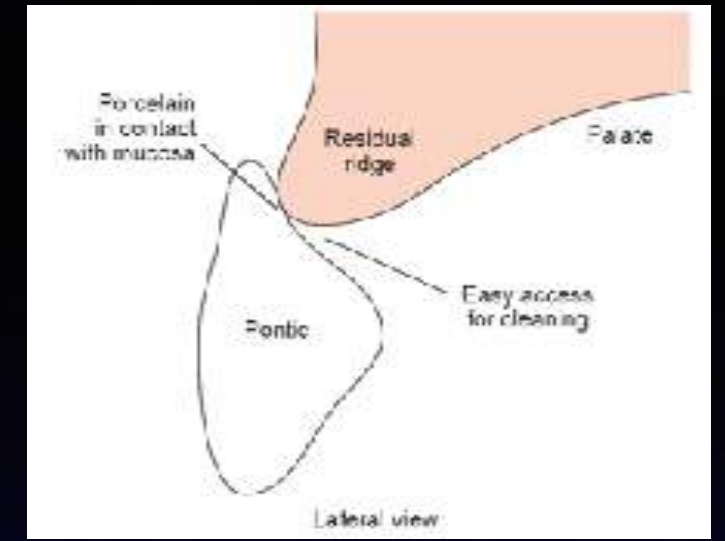
- Sonuç olarak kaybedilen dişin tam anlamı ile yerine konulabilmesi biyolojik faktörler ile birlikte dayanıklılık için mekanik faktörler, görünüm için estetik faktörlerle iç içe olmalıdır.

Biyolojik faktörler;

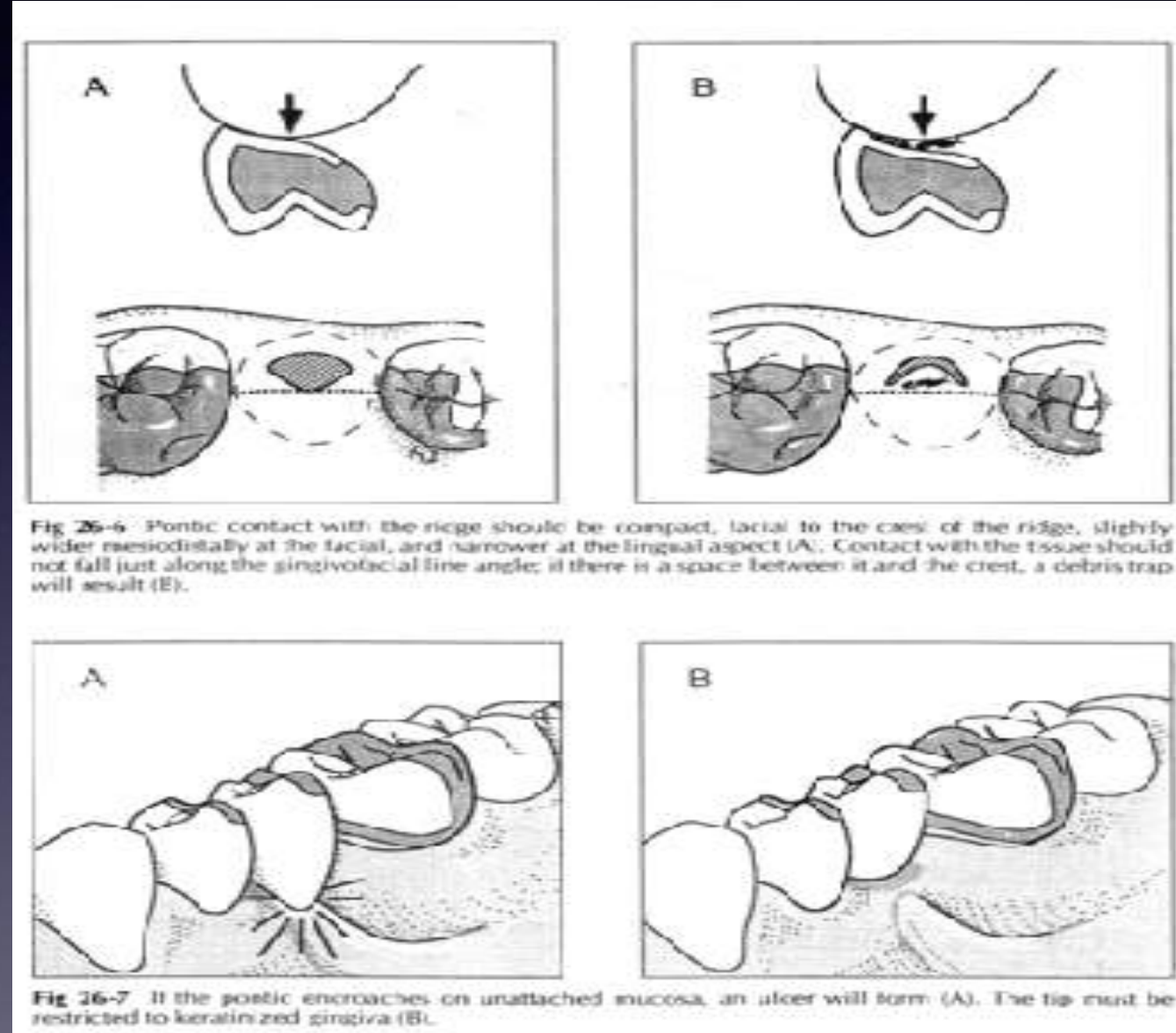
- Gövde planınının biyolojik faktörleri rezidüel kret, destek dişler ve destek dokuların korunmasını sağlar.
- Biyolojik faktörlerde;
 1. Gövde kret teması,
 2. Dental plak,
 3. Gövdenin gingival yüzeyinin şekli,
 4. Yapıldığı materyal,
 5. Okluzal kuvvetlerin yönüdür.

Gövde kret teması

- Gövde kantağının uzunluğu ve Şekli çok önemlidir. AŐırı temas protezin baŐarisizliđında majör faktördür.
- Gövde ve kret arasındaki temas alanının küçük olması, temas yüzeyinin mümkün olduğunca konvex olması, gövde ve kretin fasial yüzündeki yumuŐak doku arasında hiç boşluk kalmaması istenir.

Pontiğin krete temas alanı, kret tepesinin fasiyalinde olmalı linguale göre fasiyalde biraz daha geniş olmalı ve yiyecek artıklarının birikmesine mani olacak şekilde olmalıdır.

Gövde estetik açıdan mukozaya temas edecekse, basınçsız temas etmeli STAZ oluşturmamalıdır

Dental plak;

- Kret irritasyonunun ana sebebi mikrobiyal plaktır. Gövdenin ara yüzeyi ve rezidüel kret arasında yığılan bu plak, doku enflamasyonuna neden olacaktır.

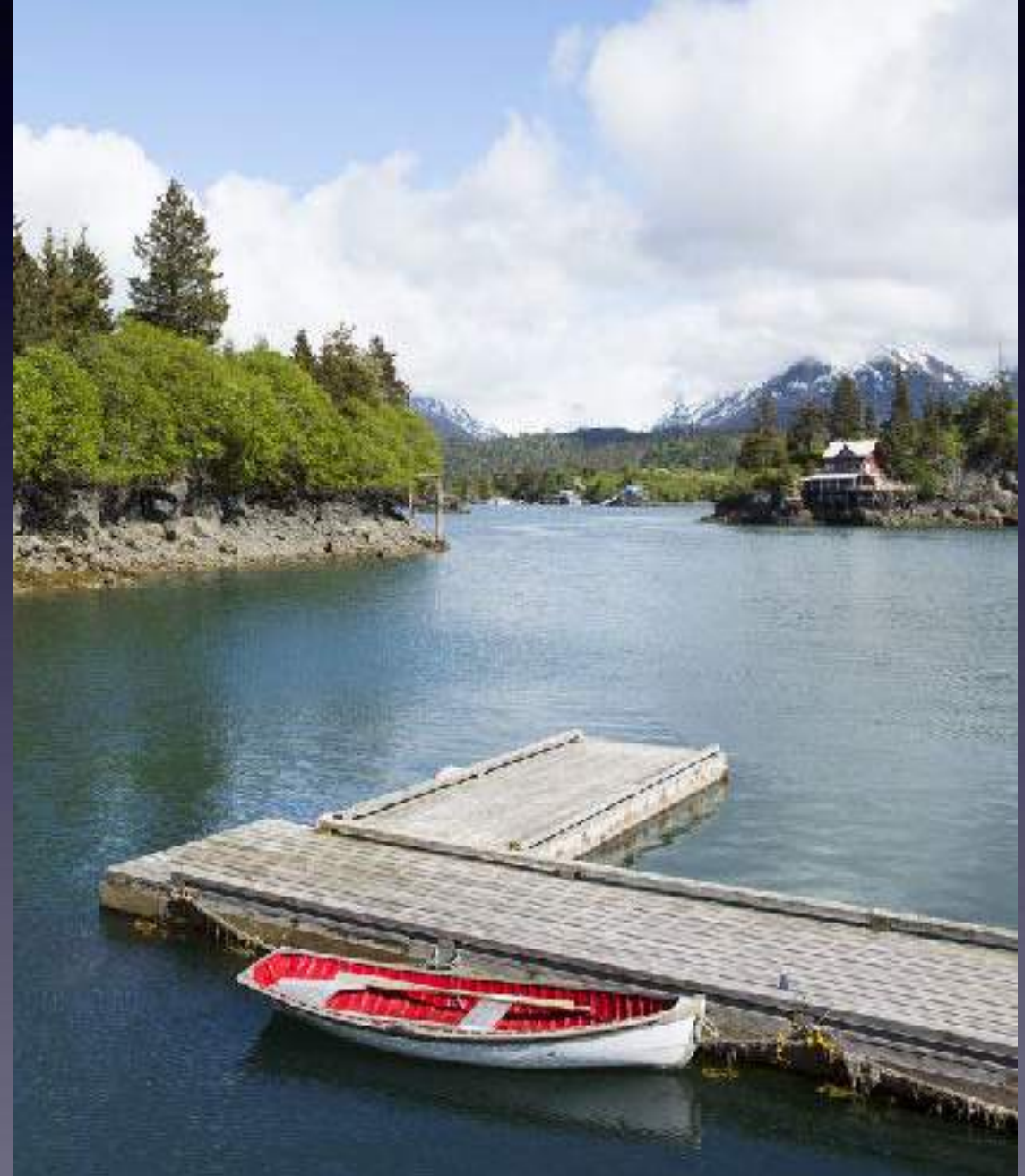

Gövdenin gingival yüzeyi;

- Gövdenin gingival yüzeyi plak birikimi, gıda retansiyonu ve mukoza irritasyonu gibi reaksiyonlara neden olduğundan gövde çeşitli şekillerde tasarlanmış ve kret ilişkisine göre bir sınıflanma yapılmıştır, buna göre;
- SADDLE (Eyer biçimli)
- RIDGE LAP (kretin bukkaline temas eden)
- HİJYENİK .

SADDLE GÖVDE

- Bu gövde formu kayıp dişin tüm konturlarını sağlayan dişe en çok benzeyen tiptir.
- Kretle geniş konkav bir temas oluşturur.
- Fasial, lingual ve proksimal embraşurları dardır.
- Temizlenmesi imkansızdır.
- Doku enflamasyonuna neden olduğundan kullanılmamalıdır

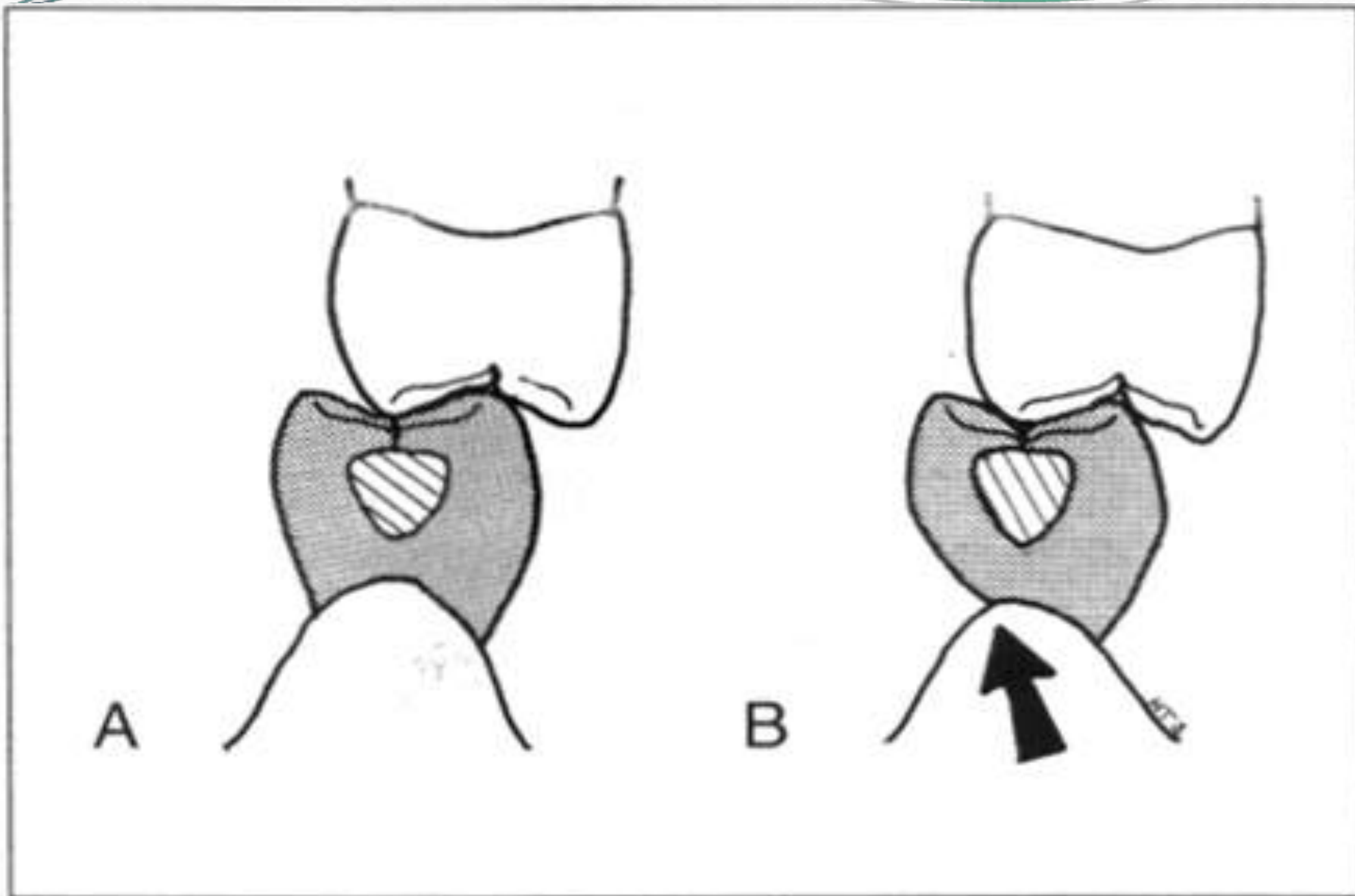

Fig 26-10 A classic saddle, or ridge lap pontic (A). A linguogingival ridge (*arrow*), or extension past the crest of the ridge, although less severe, still constitutes a saddle (B).

RIDGE LAP

- Doku örtücülüğü en fazla saddle tasarımın bilinen problemlerini gidermek için, doku örtücülüğü en az ve temas yüzeyi dış bükey olan “Ridge lap” gövde sadece kretin bukkaline temas eder.
- Dişin normal görüntüsünü veren bir dizayndır ve temizlenebilirliği kolaylaştırmak için tüm yüzeyler konvektir.

- Yiyecek ve plak birikimini önlemek için lingual yüzey küçültülmüştür.
- **En sık kullanılan gövde dizayndır.**

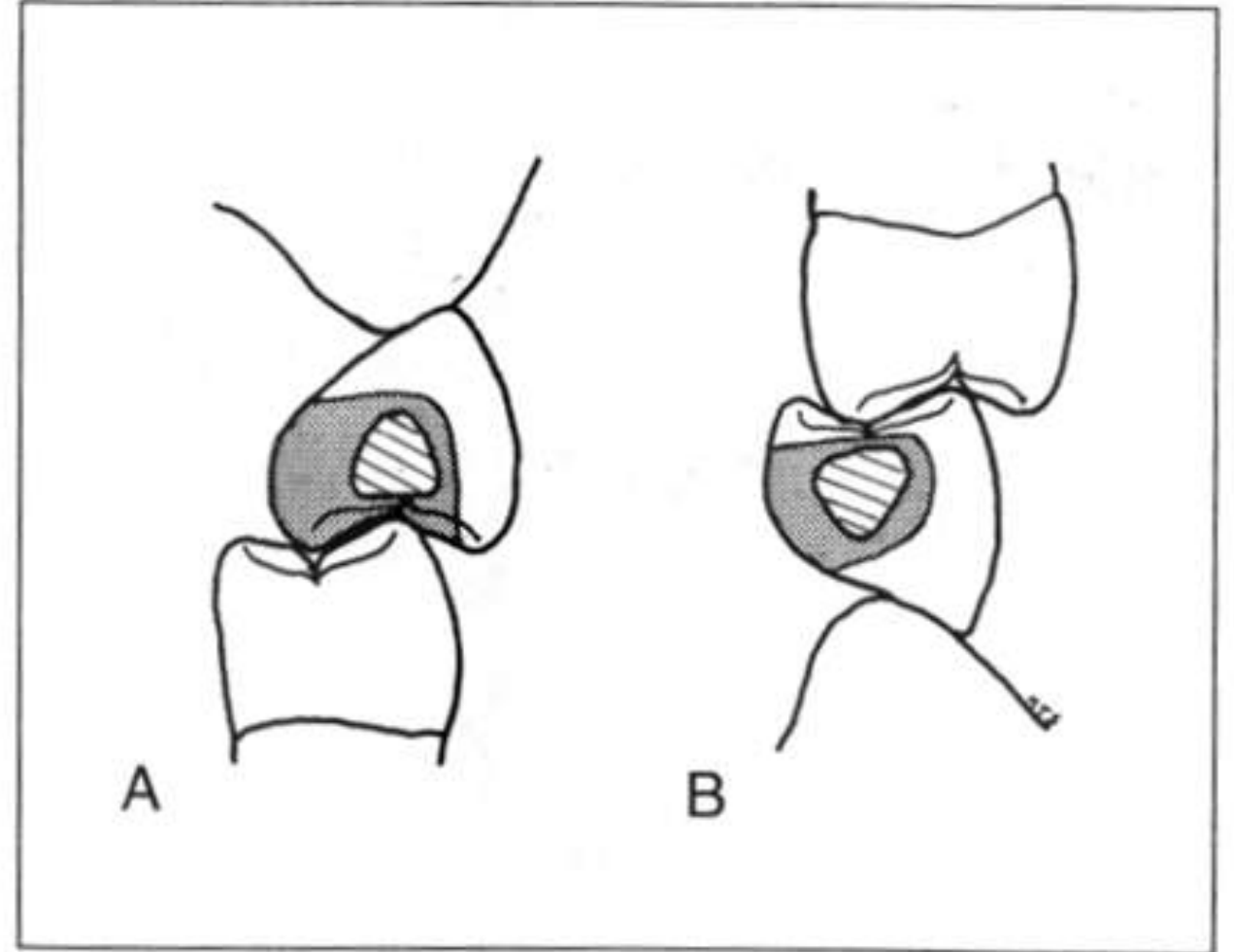

Fig 26-11 Modified ridge lap pontics: A, maxillary; B, mandibular.

HİJYENİK GÖVDE

- Bu tasarım 1981 yılından beri popüler bir görüş olarak mandibular posterior gövdenin residüel kretin üstünde yapılması şeklinde ifade edilir.

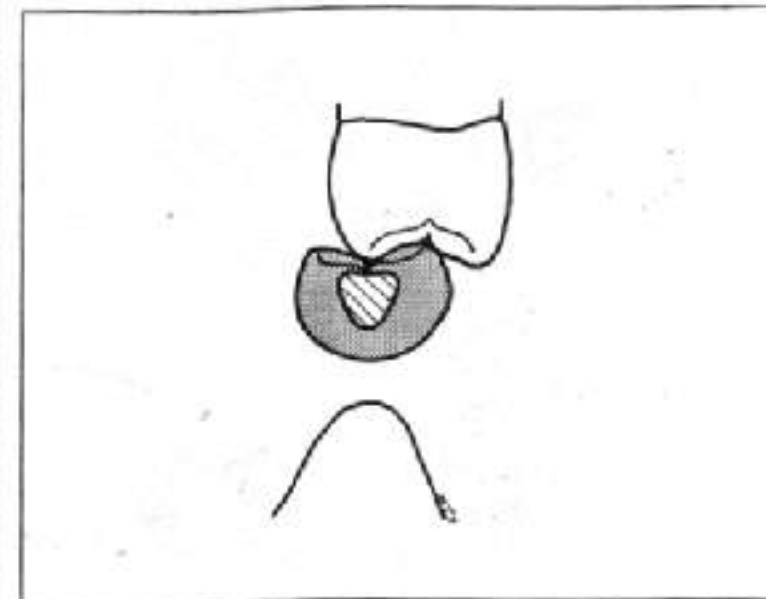

Fig 26-12 Hygienic or sanitary pontic.

- Kret ile teması olmayan gövde tipleridir.
- Estetiğin önemli olmadığı posterior bölgelerde kullanılır.
- Kolay temizlenebilmesi için gövde altında boşluk olmalı, fasiolingual ve mesiodistal olarak dışbükey olmalıdır.
- Dezavantajı, kret ile gövde arasındaki boşluk, hastayı rahatsız edebilir.

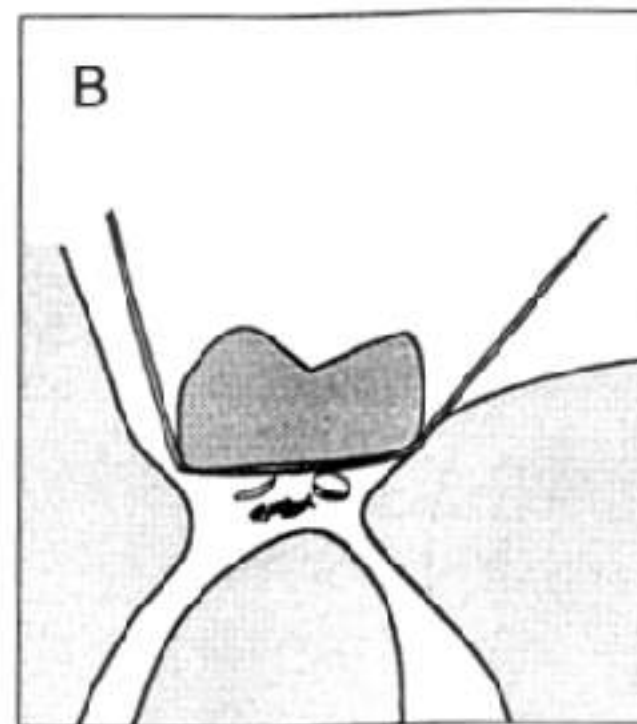
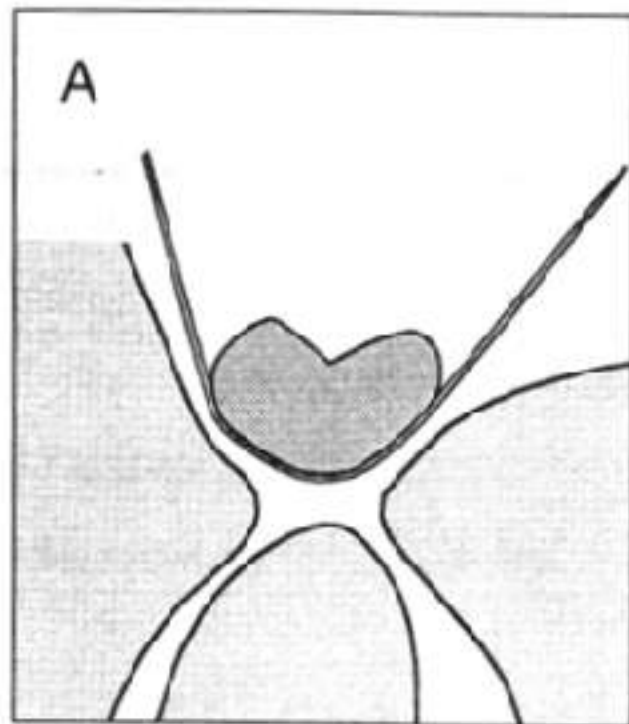
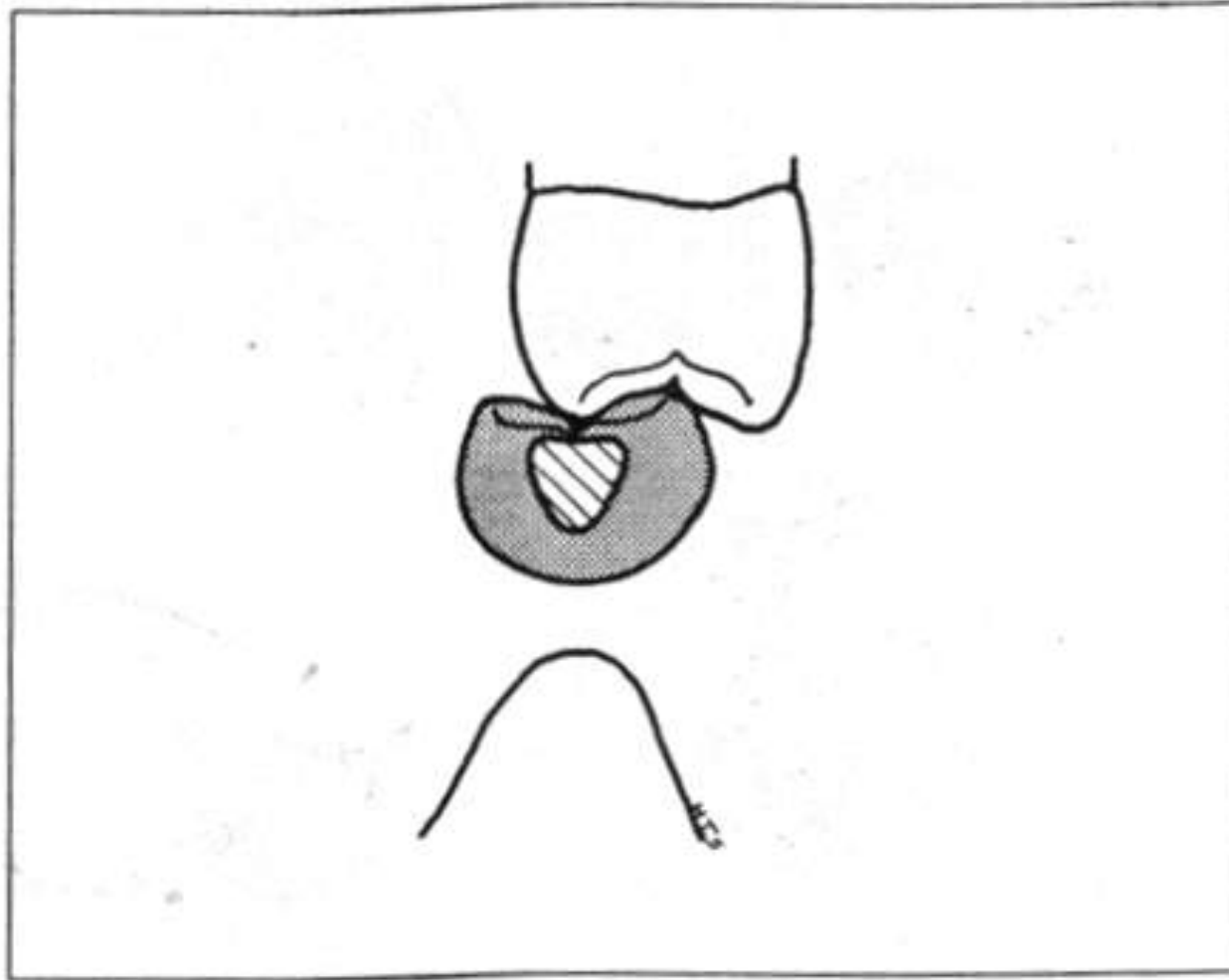
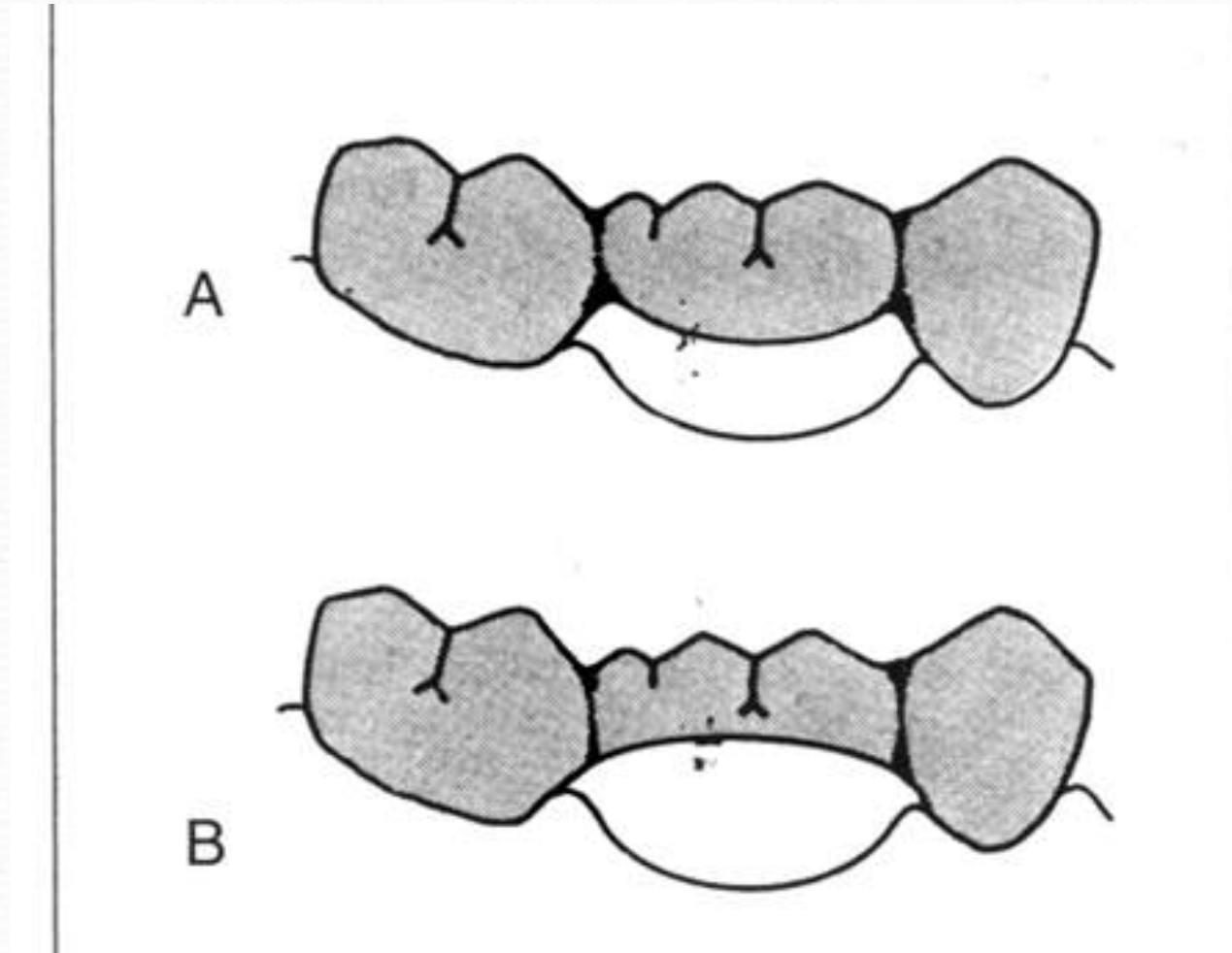

Fig 26-13 Floss passes over a smooth, round surface (A) more easily than over a flat surface and sharp angles (B)

Modifiye hijyenik gövde

YUVARLAK VE PÜRÜZSÜZ BİR PONTİK, DÜZ VE
KÖŞELİ BİR PONTİĞE GÖRE DAHA İYİ TEMİZLENİR

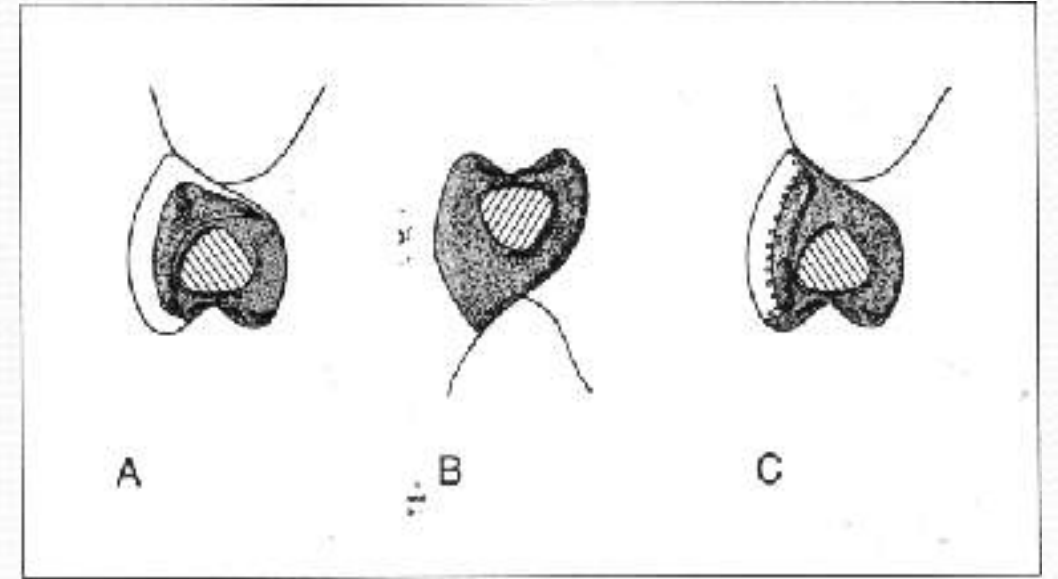

Gövde materyali;

➔ Metal- seramik,

➔ Tüm metal veya seramik

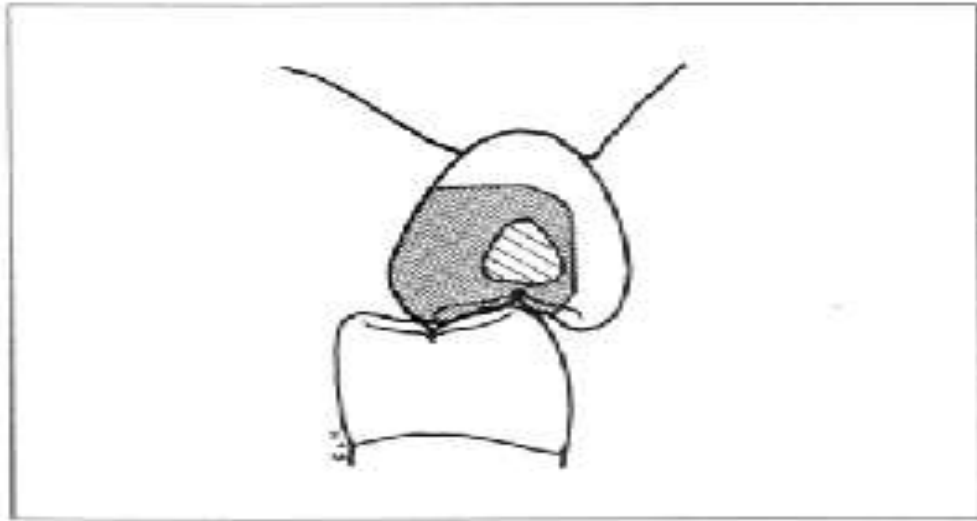
➔ Rezin -metal gibi farklı materyallerden yapılabilir.

- Köprü gövdeleri için kullanılan tüm materyallerin, gingival dokuda enflamasyona neden olabilmeleri düşünüldüğünde, porselenin kolay temizlenebildiği ve hijyenik olduğu gözlenmiş, glazeli porselenin dişsiz bölgeye temas edebilecek tek materyal olduğu savunulmuştur.

Okluzal kuvvetler;

- Gövdenin bukko-lingual genişliğini %30 azaltmak, destek dişlere gelen kuvvetleri azaltmak için gerekli olduğu ileri sürülür.

- Sabit protez, eşit yoğunluktaki gıdaların çiğnenmesinden ziyade bruksizim gibi parafonksiyonel kuvvetler tarafından bir yük uygulandığında zarar verebilir, bunlar okluzal tablanın azaltılması ile de azaltılamaz.

MEKANİK FAKTÖRLER

- Sabit protez gövdelerinin planlanmasında, mekanik prensiplere gereken önem verilmezse, prognoz bozular.
- Mekanik problemler, materyalin uygun olmayan seçimi, kötü metal alt yapı planı, yanlış preparasyon ve okluzyondan dolayı olabilir.

- Özellikle uzun gövdeli posterior gövdeler mekanik problemlere sahiptirler.
- Yüksek okluzal kuvvetlerden dolayı gövdelerin esnemesi kaçınılmazdır.
- Çünkü yer deęiřtirici kuvvetlerin etkisi gövdenin uzunluęunun kübü ile artar.
- Gövde üzerindeki kuvvetleri değerlendirerek plan yapmak ÖNEMLİDİR.

ESTETİK FAKTÖRLER

- Anterior gövdeler; ön grup gövdelerinde estetik ön planda olduğu için gövde renk ve şekil olarak kaybolan dişe benzemelidir.
- Genellikle ridge lap gövde uygulaması yapılır.

- Posterior gövdeler; doğal dişin anatomik özellikleri aynen yansıtılır farklı olarak gövdelerde küçültmeler (1/3) yapılabilir. Böylece, hijyen kolaylığı, doku örtücülüğünü en aza indirme ve doku stimülasyonu gibi biyolojik fakt. sağlanmış olur.
- Genellikle ridge lap ve hijyanik gövdeler kullanılır.

Gövde (pontik),
kaybedilen bir veya daha
fazla dişin fonksiyon ve
görünümünü restore
eden köprü protezinin
elemanıdır.

3. Sınıf Preklinik

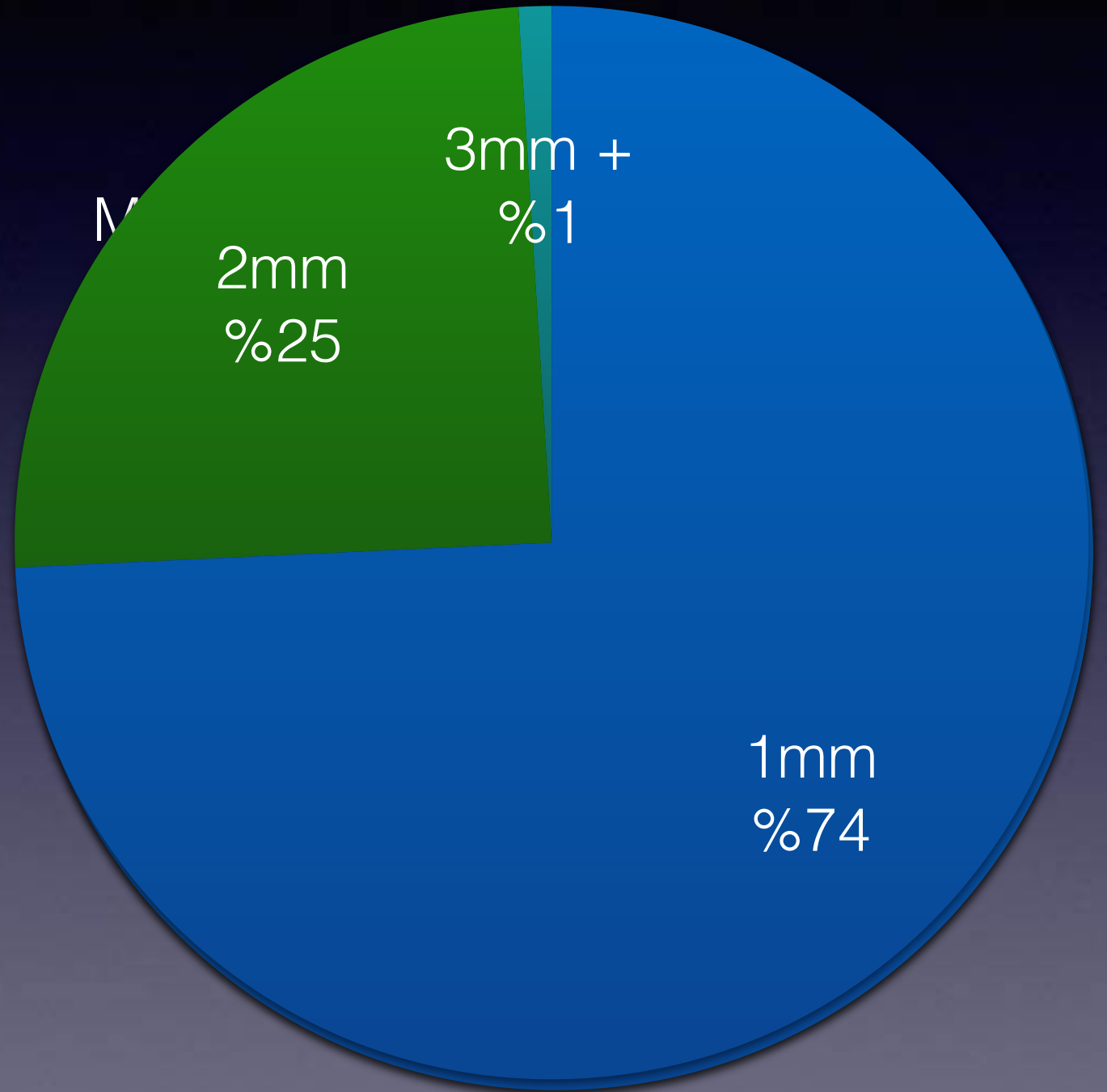
Gövde Tipi

Mukoza Teması

Staz varlığı

Gövde Altı şekli

Emraşür Aralığı

4. Sınıf Klinik

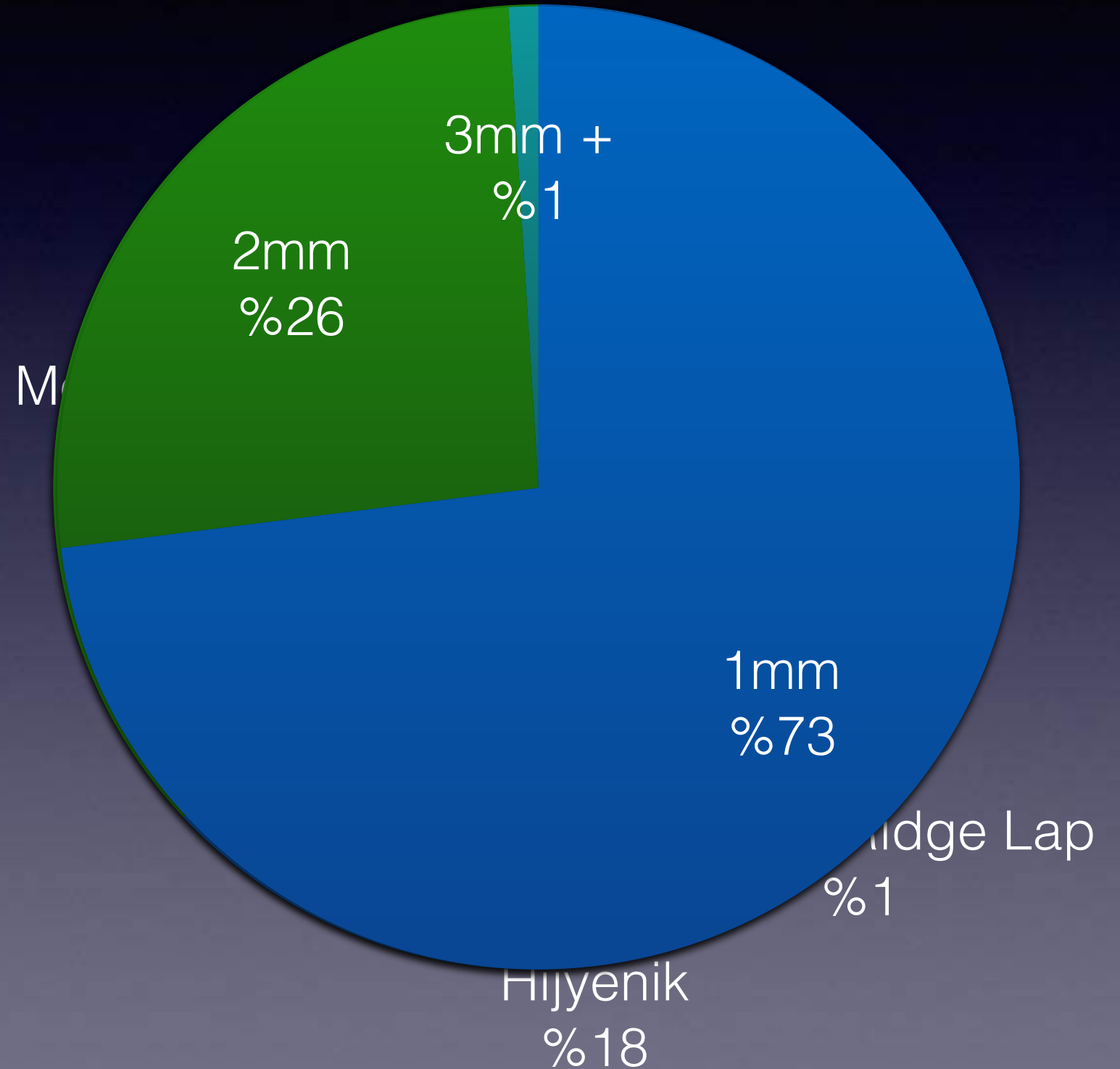
Gövde Tipi

Mukoza Teması

Staz Varlığı

Gövde-altı Şekli

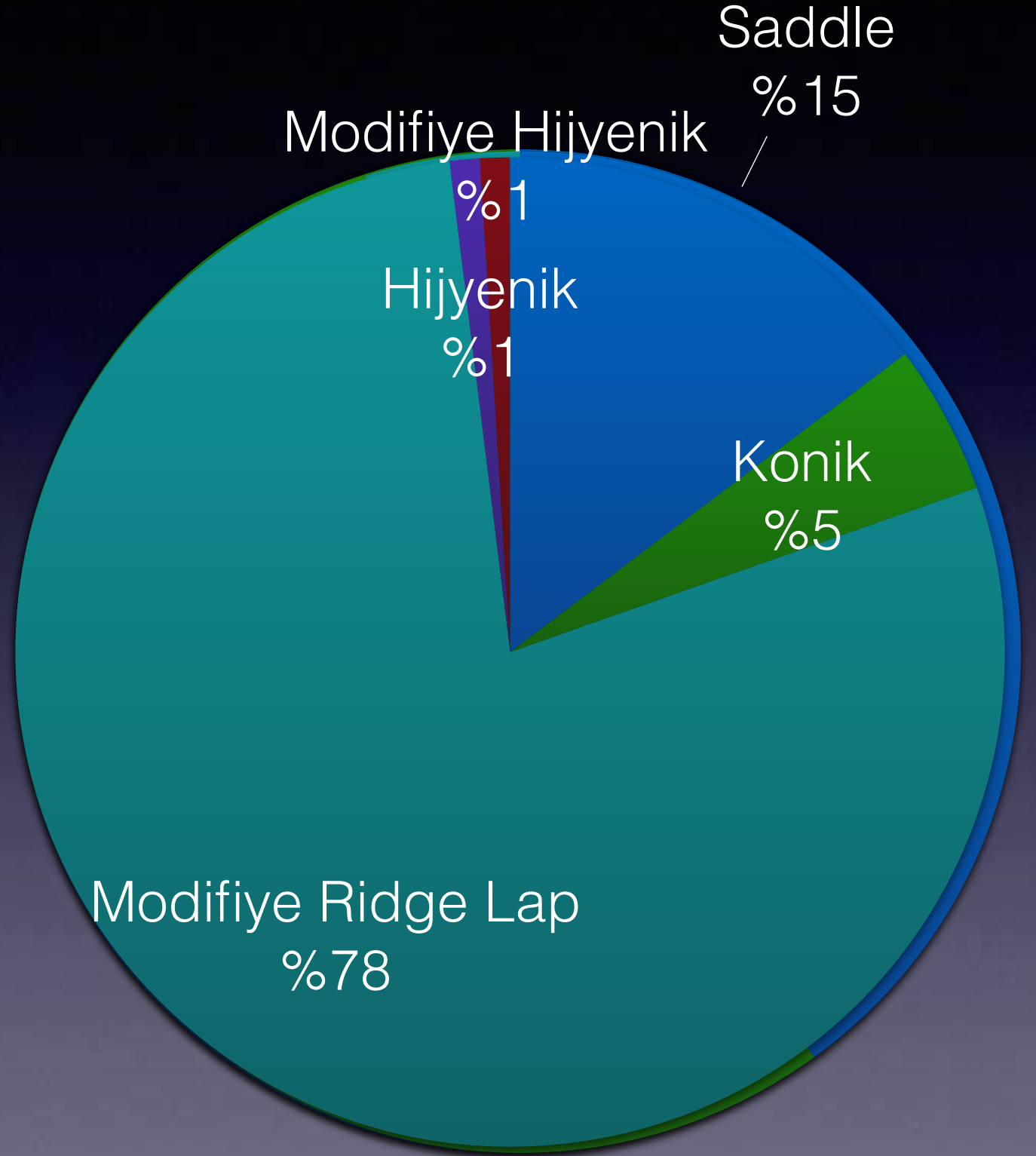
Emraşür Aralığı

“

Gövde Tipi
Mukoza Teması
Staz Varlığı
Gövde-altı Şekli
Emraşür Aralığı

TARTIŐMA

- Öğrencilerin teorik bilgisinin eksik olduğu veya birçok öğrencinin pratik uygulamada bu bilgileri göz ardı ettiği düşünölebilir.
- Sabit protetik uygulamalarda, uzmanlık eğitimi ile birlikte hekimlerin teorik bilgilerini pratiğe daha fazla yansıtabildiği düşünölmektedir.....

Mustafa Kemal Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Protetik Diş Tedavisi A.D.

HATAY